

3.6.2025
Dnro 599/11.01.00/2022

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
www.avi.fi/muistutus

Asia: Lausunto Loviisan Satama Oy:n hakemuksesta, joka koskee Loviisan sataman toiminnan muuttamista ja toiminnan aloittamislupaa, Loviisa

Viite: Lausuntopyyntö 28.4.2025 / ESAVI/6399/2025

Loviisan Satama Oy hakee muutosta Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämään ympäristölupaan 89/2022. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 21.5.2025 1111/2025 kumonnut ko. ympäristölupapäätöksen lupamääräysten K1 ja K2 osalta, ja palauttanut asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Kumottu lupamääräys K2, jossa oli rajattu SRF- ja RDF-paalien varastointia ja lastaamista vuositasolla (enintään 50 000 tonnia/vuodessa) halutaan muuttaa niin, että ympäristölupa sallisi 50 000 tonnin maksimivarastoinnin kerralla. Tämän maksimimäärän lisäksi sataman läpi kulkisi rajoittamaton määrä SRF- ja RDF-paaleja.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on kokouksessaan 8.4.2025 § 20 antanut seuraavan lausunnon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle asiassa, joka koski edellä mainittua lupapäätöstä ja rakennus- ja ympäristölautakunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteita sen muuttamiseksi:

"Kierrätyspolttoainepaalien säilyttämisestä, varastoimisesta ja rikkomisesta on aiheutunut ja aiheutuu sellaista pilaantumista joka olennaisesti poikkeaa ennalta arvioidusta. Toiminnasta on aiheutunut ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaista pilaantumista hajun muodossa sekä jätelain 72 §:n tarkoittamaa roskaantumista. Vaikka toimenpiteisiin ja parannuksiin on ryhdytty ja lisätoimenpiteitä on suunniteltu, on hajuhaittojen ehkäisemistä koskevia määräyksiä sisällytettävä ympäristölupaan. Ympäristölupaa on siksi muutettava vähintään seuraavilta osin:

– RDF- ja SRF-paalien välttämätön lyhytaikainen säilyttäminen/varastointi tulee määräyksissä määritellä korkeintaan viikon kestäväksi

– elintarvikejätettä sisältävien RDF-paalien vastaanotto ja avaaminen on kiellettävä vähintään ajalla 1.5.–30.9.

– RDF-paalien pitkäaikainen, eli yli viikon kestävä varastointi, on kiellettävä muualla kuin sisätiloissa, joissa on poistoilman käsittely. RDF-paalien varastointi aumamuovilla peitettynä tulee sallia vain poikkeuksellisissa tilanteissa.

– Ympäristöluvassa ei tule mahdollistaa tilanne, että paalien peittämisestä aumamuovilla muodostuu jatkuva tai toistuva "poikkeusratkaisu" riittämättömän sisävarastointikapasiteetin takia. Yli viikon kestäväille RDF-paalien varastoinnille on siksi määriteltävä enimmäismäärä, jonka tulee perustua olemassa olevaan sisätiloissa tapahtuvaan varastokapasiteettiin. Sataman vastineesta ja selvityksestä ei ilmene kuinka iso tämä varastokapasiteetti on.

Selvityksen kohdassa 5 selostetaan, miten toimitaan tilanteessa, jossa satamaan saapuu ennakkotoimenpiteistä huolimatta alus, jonka jätepolttoainelasti haisee poikkeuksellisen voimakkaasti ja/tai iso osa paaleista on rikkoontuneita ja lasti irtonaista. Selvityksen mukaan lasti siirretään välittömästi sisätiloihin, umpinaiseen jätekonttiin tai toimitetaan välittömästi eteenpäin vastaanottavalle polttolaitokselle. Selvityksestä ei ilmene, minkälaisista umpinaisista jätekonteista on kyse, onko jätekontteja satamassa riittävästi jo valmiina vai missä aikataulussa umpinaiset jätekontit olisivat käytettävissä.

Erillinen hulevesitarkkailu on edelleen tarpeen. Vain seurannan kautta voidaan varmistua siitä, että toimenpiteet ovat riittävät ja että kierrätysjätepaalien varastoinnista ei aiheudu haitallista kuormitusta vesistöön.

Loviisan Satama Oy ei vastineessaan jaa viranomaisten näkemystä satama-alueen roskaantumisesta. Satama on liittänyt selvitykseensä kuvia, joissa toiminta ei näytä olevan käynnissä ja kentät on juuri puhdistettu. Satamaan tehtyjen tarkastusten yhteydessä on kuitenkin havaittu roskia satama-alueen eri kohdissa, esimerkiksi ranta-alueella. Sataman ja Svenäsintien välinen aita ja sen ympäristö on myös ollut roskainen.

Ympäristölupaan on lisättävä määräys, jossa veloitetaan luvan haltijaa ilmoittamaan valvontaviranomaisille (Uudenmaan ELY-keskus sekä Loviisan kaupungin ympäristönsuojelu) etukäteen tieto satamaan saapuvista kierrätyspolttoainepaaleja kuljettavista aluksista. Tieto saapuvista aluksista on tarpeen valvontaa varten.

Rakennus- ja ympäristölautakunta pidättää mahdollisuuden täydentää lausuntoaan sen jälkeen, kun hajumittauksia koskeva raportti on valmistunut. Lausunto voidaan antaa viranhaltijalausuntona.”

Sen lisäksi, mitä rakennus- ja ympäristölautakunta on edellä lausunut, Loviisan kaupungin ympäristönsuojelu lausuu Loviisan Satama Oy:n hakemuksen johdosta seuraavaa:

Loviisan Satama Oy hakee lupaa 50 000 tonnin kertavarastomäärälle ja rajoittamattomalle määrälle kiertojätepaaleja, jotka kulkisivat sataman läpi ja viipyisivät satamassa korkeintaan viikon. Sisä- ja ulko-varastojen yhteenlaskettu maksimikapasiteetti on arvioitu 147 000 tonniksi. Kesällä 2024 satamassa on kiertojätepaalivarastoa enimmillään ollut noin 45 000 tonnia. Hakemuksesta ei käy ilmi, kuinka paljon satamassa tämän lisäksi enintään on kerralla ollut sataman läpi kulkeneita kiertojätepaaleja.

Satama-alueella on säilytetty kiertojätepaaleja useassa eri paikassa. Jos kerralla sallittaisiin 50 000 tonnin varastointi ja sen lisäksi rajoittamaton määrä paaleja, jotka viipyisivät satamassa alle viikon, on epäselvää, miten satama tai operaattori voi varmistua siitä, kuinka kauan kukin kiertojätepaalierä / yksittäinen kiertojätepaali on satamassa viipynyt.

Jätepaalien kauttakulusta ja varastoinnista sekä niiden avaamisesta on aiheutunut ympäristöön hajuhaittoja, kärpäshaittoja ja roskaantumista. Ympäristölupaan on siksi sisällytettävä nämä toiminnot, riippumatta siitä luokitellaanko ne ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaisiksi vai ei (täydennyksen kohta 1).

Satama ei sijaintinsa ja lähellä olevan asutuksen vuoksi sovellu ympäristöhaittoja aiheuttavan tavaran varastointi- ja käsittelyalueeksi (= paalien avaaminen) sellaisessa mittakaavassa kuin Loviisan Satama Oy:n hakemuksessa esitetään. Myös kiertojätepaalien kauttakulku ilman varsinaista varastointia on aiheuttanut hajuhaittaa ja roskaantumista. Lupaharkinnassa on siksi arvioitava, missä mittakaavassa toimintaa voi harjoittaa, ilman että siitä aiheutuu lähiasutukselle kohtuutonta rajoitusta.

Haju- ja roskaantumishaitan ehkäisemiseksi/rajoittamiseksi on annettava riittävät ja valvontaa ajatellen selkeät lupamääräykset.

RDF-paalien varastointi ja avaaminen

Täydennyksen mukaan RDF-paaleille tarkoitetun varastohallin (varasto nro 12) poistoilma tullaan johtamaan "hajunpoistoyksikön" kautta ennen ulkoilmaan johtamista. Varastohalliin mahtuu hakemuksen mukaan 19 800 tonnia RDF-paaleja. Epäselväksi jää, miten varastohallin täyttäminen ja tyhjentäminen saadaan järjestettyä niin, että hajua ei kulkeudu esimerkiksi oviaukkojen kautta suodattamattomana ympäristöön.

Hakemuksen mukaan RDF-paaleja voisi sijoittaa myös toiseen varastohalliin (varasto nro 11) yhteensä 16 200 tonnia. Samassa hallissa tapahtuu myös paalien avaaminen. Tätä hallia ei kuitenkaan (ainakaan toistaiseksi) ole varustettu hajunpoistolaitteistolla, eikä se siksi sovellu RDF-paalien varastointiin tai avaamiseen.

Lupahakemuksen täydennyksen mukaan RDF-paalien varastoinnissa tavoitteena on sisävarastointi. Täydennyksen kohdassa 5 esitetään kuitenkin, että tilanteessa, jossa RDF-paaleja jouduttaisiin varastoimaan ulkona "ulkovarastointipäätös voidaan esimerkiksi tehdä konsulttoimalla ELY:ä".

RDF-paalien varastointi ja avaaminen tulee sallia vain "hajunpoistoyksiköllä" varustetussa varastossa (varasto nro 12). Valvovan viranomaisen "konsultointi" poikkeustilanteissa ei ole oikea reitti poiketa lupamääräyksistä, vaan tällaisessa tapauksessa on toimittava ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaisesti. Lupamääräykset eivät saa mahdollistaa sen, että poikkeustilanteista tulee jatkuvia.

Lausuntoon liitetään erillinen salassa pidettävä selvitys liittyen Loviisan Satama Oy:n vastaukseen, joka koskee aluehallintoviraston täydennyspyynnön kysymystä numero 8.

Lausunnon ovat valmistelleet ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen ja ympäristönsuojelutarkastaja Maud Östman.

Loviisassa 3.6.2025,

Lausunto on allekirjoitettu järjestelmässä 3.6.2025

Heidi Lyytikäinen
ympäristöpäällikkö

Liite: Aluehallinnon täydennyspyynnön kysymykseen numero 8 liittyvä selvitys, salassa pidettävä

Jakelu: Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Rakennus- ja ympäristölautakunta